

de delegatie kan reiken in verband met contra-indicaties is primair een medische vraag, die een jurist niet kan beantwoorden.

Antwoord van de kinderarts. Het antwoord van de jurist en van de kinderarts is zowel van toepassing op de situatie in de schoolartsdienst als op die van de consultatiebureaus. Beiden antwoorden dat er een zekere autorisatie moet zijn en dat de verpleegkundige contra-indicaties en complicaties moet kunnen beoordelen. Dit is ook in het geval van de zuigelingen- en kleuterzorg mogelijk. Ook daar blijft de medicus echter verantwoordelijk voor de handeling en deze moet er zich van overtuigd hebben dat de verpleegkundige de handeling betrouwbaar kan uitvoeren. Of in de consultatiebureau-organisatie nieuwe stijl, waar verpleegkundigen zelfstandig consulten doen, zij ook alleen vaccinaties kunnen toedienen, hangt van de lokale situatie af. Volgens de jurist moet dit betekenen dat de verpleegkundige binnen korte tijd met de arts kan overleggen en dat deze, zo nodig, spoedig ter plaatse kan zijn of andere maatregelen kan treffen. Is dit bij een zg. verpleegkundig bureau niet mogelijk, dan zullen alleen in die situatie vaccinaties gegeven kunnen worden als op het consultatiebureau ook de arts aanwezig is.

Is de apotheker verplicht het voorgeschreven geneesmiddel ook af te leveren?

Naar aanleiding van het antwoord op de tweede vraag van vraag 3 zijn wij zeer benieuwd te vernemen op welk wetsartikel het antwoord berust.¹ Ondanks naarstig zoeken in zowel de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening als de Opiumwet hebben wij nergens een artikel kunnen vinden waaruit blijkt dat het de apotheker niet zou zijn toegestaan een onder de Opiumwet vallend geneesmiddel af te leveren op recept van een niet in de vestigingsplaats van de apotheek woonachtige of werkzame arts. Wij gaan er dan uiteraard wel vanuit dat het recept voldoet aan de eisen gesteld in het Besluit Voorschrijven Opiumwetmiddelen.

Volgens ons zou het antwoord op de tweede vraag dan ook moeten luiden dat er geen wettelijke grondslag voor het argument van de apotheker bestaat.

LITERATUUR

¹ Anonymus. Is de apotheker verplicht het voorgeschreven geneesmiddel ook af te leveren? (Vraag en Antwoord). Ned Tijdschr Geneeskd 1984; 128: 176-7.

Haaksbergen, januari 1984

R.G. REMMELTS
J.J.M. VAN HAGEN
apothekers

Graag kom ik terug op het antwoord op de door mij gestelde vraag. In het bedoelde geval was het argument van de apotheker niet, dat er op het geneesmiddel in casu iets aan te merken zou zijn, maar dat de voorschrijvende arts niet in de woonplaats van de patiënt woonde. Het antwoord gaat hieraan voorbij. Ik ben het met u eens dat een apotheker vrij moet zijn om géén irrationele geneesmiddelen te verkopen, maar dan zal hij ze ook niet in voorraad hebben. In het door mij bedoelde geval was het voorgeschreven middel wél in de apotheek aanwezig.

LITERATUUR

¹ Anonymus. Is de apotheker verplicht het voorgeschreven geneesmiddel ook af te leveren? (Vraag en Antwoord). Ned Tijdschr Geneeskd 1984; 128: 176-7.

Antwoord. De bezwaren van de apothekers Remmelts en Van Hagen tegen het door de Redactie gegeven antwoord op vraag 3 zijn steekhoudend. Hoewel hier en daar – op basis van oude afspraken – het criterium wordt gehanteerd dat geneesmiddelen die onder de Opiumwet vallen slechts worden afgeleverd op recept van een in de plaats van vestiging ingeschreven arts, mist deze oude en niet onzinnige afspraak iedere wettelijke basis; noch de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening, noch de Opiumwet, noch de op deze wetten betrekking hebbende Algemene Maatregelen van Bestuur scheppen de wettelijke mogelijkheid om aflevering op recepten van elders gevestigde artsen alleen op die grond te weigeren. Een voorstel om tot herinvoering van deze maatregel te komen heeft enkele jaren geleden de eindstreep niet gehaald.

Hiermede is ook een duidelijk antwoord gegeven op de huidige opmerkingen van de steller van de oorspronkelijke vraag: Een weigering tot aflevering kan niet uitsluitend gebaseerd worden op het feit dat de voorschrijvende arts elders woont. Of een apotheker bereid is of niet om een geneesmiddel of ander soortgelijk preparaat dat officieel in de handel mag zijn, af te leveren, is een zaak van zijn persoonlijke verantwoordelijkheid, al lijkt het in alle gevallen gewenst om een eventuele weigering tot aflevering tegenover de voorschrijvende arts te verantwoorden, hoe onzinnig het preparaat in de ogen van de apotheker ook is.

Het is echter niet onmogelijk dat in het onderhavige geval de apotheker geweigerd heeft om het preparaat Pernaemon Forte af te leveren, omdat het op de zg. „Rode Lijst” van de Centrale Medisch Pharmaceutische Commissie van de Ziekenfondsraad staat. Voor de aflevering van dit preparaat is een speciale vergunning van het ziekenfonds noodzakelijk. Als de toestemming tot aflevering ontbreekt, en het gaat om een ziekenfondsrecept van een niet ter plaatse aan het ziekenfonds verbonden arts, kunnen er problemen rijzen. De motivering is duidelijk geformuleerd in het *Farmacotherapeutisch Kompas*: „De Commissie is van oordeel dat injecteerbare leverextracten als Pernaemon Forte geen voordelen hebben boven hydroxycobalamine. Zij adviseert daarom het bovendien duurder Pernaemon Forte niet voor te schrijven”.¹

LITERATUUR

¹ Centrale Medisch Pharmaceutische Commissie van de Ziekenfondsraad. *Farmacotherapeutisch Kompas*. Amstelveen: Ziekenfondsraad, 1984: 173.